

Operatie aan de keelamandelen bij volwassenen

De keel-, neus- en oorarts (KNO-arts) heeft voorgesteld om uw keelamandelen te verwijderen. In deze folder staat informatie over een operatie aan de keelamandelen bij volwassenen.

Wat zijn amandelen en wat is hun functie?

Het lichaam heeft een uitgebreid systeem om infecties te bestrijden, het zogenaamde lymfkliersysteem. De overgang van mond en neus naar de keel bevat veel lymfklierweefsel. Dat weefsel vangt zoveel mogelijk binnendringende ziekteverwekkers op en maakt ze onschadelijk.

Het lymfklierweefsel bevindt zich op drie plaatsen:

- **In de neus-keelholte**

Dit is de ruimte achter de neus boven het zachte verhemelte. Het verdikte lymfklierweefsel in het dak van de neuskeelholte noemt men neusamandel (adenoïd). De neusamandel is vooral bij jonge kinderen aanwezig. Vanaf het achtste levensjaar wordt hij kleiner. Bij uitzondering kan de neusamandel blijven bestaan als iemand volwassen is. Let op: in tegenstelling tot wat veel mensen denken is er maar een neusamandel.

- **In de keel**

De keelamandelen (tonsillen) zijn zichtbaar als een bolletje aan beide kanten van de huig. De huig, het aanhangsel van het zachte gehemelte, hangt in het midden, tussen de keelamandelen.

- **Achter op de tong**

Dit deel wordt de tongamandel genoemd. Hij gaat aan de zijkanten van de tong over in de keelamandelen. De tongamandel geeft bijna nooit klachten.

Het verwijderen van de amandelen heeft geen nadelige gevolgen voor de afweer van het lichaam tegen infecties. De amandelen vormen maar een klein gedeelte van het totale afweersysteem van het lichaam.

Wat voor klachten kunnen de amandelen geven?

Een vergrote neusamandel geeft klachten als: een verstopte neus, door de neus 'praten' (nasale spraak), veel snotneuzen, ademen met open mond en snurken. De neusamandel verdwijnt meestal vanaf de leeftijd van 8 jaar.

Een acute ontsteking van de keelamandelen geeft klachten als: een korte periode van keelpijn met slikklachten, koorts en een gevoel van algeheel ziek zijn. Na de derde dag daalt de temperatuur meestal, waarbij ook de andere klachten langzaam verdwijnen. Dit kan meermalen per jaar voorkomen.

Een chronische (langdurige) ontsteking van de keelamandelen geeft klachten van moeheid, lusteloosheid, snurken, matige eetlust of slechte adem.

Ontstoken amandelen worden dik. Hierbij kunnen ook lymfklieren in de hals dikker worden en pijnlijk zijn. Bij uitzondering breidt de ontsteking van de keelamandel zich uit tot in het omliggende weefsel waarin zich pus ophoopt (peritonsillair abces). Hierbij kan nauwelijks geslikt worden, is er veel slijmvorming, kan de mond moeilijk geopend worden, zijn de lymfklieren in de hals dik en is er vaak hoge koorts.

Wanneer worden keelamandelen verwijderd?

De beslissing om de amandelen te verwijderen hangt af van de ernst van de klachten. Hoe vaak de klachten voorkomen speelt hierbij een belangrijke rol. Wanneer het onvoldoende lukt om de klachten met medicijnen (pijnstillers en/ of antibiotica) te bestrijden, of als er te vaak medicijnen moeten worden gebruikt, kan het verstandig zijn om de amandelen weg te nemen.

Bij abcesvorming wordt meestal eerst het abces ontlast. Op een later moment kunnen de keelamandelen verwijderd worden om de kans op herhaling te voorkomen.

Hoe is de gang van zaken tot de operatie?

- De ingreep vindt plaats onder algehele narcose. Vóór de operatie krijgt u een afspraak met de anesthesioloog. Deze bepaalt of u de narcose kunt ondergaan, of dat er aanvullende maatregelen nodig zijn. Het is noodzakelijk dat u deze afspraak nakomt, anders kan de operatie niet worden gepland!
- Voor de operatie moet u nuchter zijn, dat betekent dat u de avond voor de operatie vanaf 24.00 uur niets meer mag eten. Drinken van heldere vloeistoffen zoals water, (aanmaak)limonade en thee zonder melk is toegestaan tot 2 uur voordat u zich moet melden in het ziekenhuis. Indien nodig kunt u medicijnen met een klein slokje water innemen. Roken wordt in de uren voor de operatie sterk afgeraden.
- U meldt zich op de afgesproken datum en tijd bij de aan u opgegeven verpleegafdeling.

Vergeet niet de medicijnen die u gebruikt mee te nemen naar het ziekenhuis. U wordt in de loop van de dag geopereerd. Na de operatie bepaalt de KNO-arts wanneer u naar huis kunt. Dat is afhankelijk van het verloop van de operatie en uw algemene conditie.

Is er een kans op complicaties?

Bij iedere operatie, ook bij het verwijderen van de keelamandelen, is er enig risico. Het meest voorkomende risico na deze operatie is een nabloeding. Een normale bloedstolling na de operatie is van groot belang, daarom mag u voor deze ingreep geen bloedverdunnende middelen gebruiken. Deze middelen zorgen ervoor dat het bloed minder goed stolt. In overleg met de anesthesioloog en eventueel de trombosedienst moet u enige dagen voor de operatie stoppen met het innemen van deze middelen.

Uw behandelend arts vertelt u wanneer u de antistollingstabletten na de operatie weer mag gaan slikken.

De kans op een nabloeding is de eerste 3 uur na de ingreep het grootst. In geval van een nabloeding zal deze op de operatiekamer behandeld worden. U kunt de kans op een nabloeding verkleinen door na de operatie veel koud water te drinken en regelmatig een waterijsje te eten.

Wat kunt u verwachten na de operatie?

Direct na de operatie heeft u pijn in de keel en moeite met slikken. Houd er rekening mee dat de pijn na de operatie tot wel twee weken kan aanhouden. Het is dus belangrijk dat u uw voorgeschreven pijnstilling inneemt. Veel koud water drinken kan de pijn verlichten.

Als er geen complicaties zijn, mag u dezelfde dag naar huis. U mag niet zonder begeleiding naar huis. U moet dus opgehaald worden. Zorg er voor dat u de eerste 24 uur niet alleen thuis bent. Bij ontslag wordt eventueel een afspraak gemaakt voor een controlebezoek op de polikliniek.

Weer thuis

De eerste dagen na de operatie kunt u een verhoogde temperatuur hebben. Dit is normaal. Pijn kan meestal goed worden bestreden met de voorgeschreven pijnstillers. Op de plaats waar de amandelen zaten, komt een grijs-wit beslag, dat meestal na zeven tot acht dagen loslaat en spontaan verdwijnt.

Wij raden u aan de eerste dagen na de operatie zachte en koele voeding te gebruiken. Drink verder veel koele dranken; lauwwarme bouillon kan een plezierige afwisseling zijn. Fruit en tomaten mag u de eerste week niet nemen.

Doet u het verder een week rustig aan. Vermijd te warm douchen en in de zon zitten. In principe zult u na ongeveer een week hersteld zijn en uw eventuele werkzaamheden weer kunnen hervatten. Soms vindt na ongeveer 6 weken een laatste controle bij de KNO-arts plaats.

Oorpijn – veroorzaakt door een uitstralende pijn vanuit de keel – is een normaal verschijnsel na deze ingreep. Mocht u een forse nabloeding krijgen, neem dan direct telefonisch contact op met het ziekenhuis.

Contactgegevens

Als u vragen heeft, kunt u contact opnemen met de polikliniek KNO, bereikbaar:

- van maandag tot en met vrijdag
- van 8.30 - 16.30 uur
- telefoon Den Haag: (070) 210 2602, telefoon Zoetermeer: (079) 346 2593

Buiten deze uren kunt u in dringende gevallen contact opnemen met de afdeling Spoedeisende Hulp, telefoon(070) 210 2060.

De basis van deze tekst is ontwikkeld door de Nederlandse Vereniging voor Keel-Neus-Oorheelkunde en Heelkunde van het Hoofd-Halsgebied (www.kno.nl)

Wat vindt u van deze patiënteninformatie?

Wij horen graag uw mening over deze folder. Wilt u na het lezen enkele vragen beantwoorden? U vindt de vragen via deze link: <https://folders.hagaziekenhuis.nl/2228>. Dank u wel.

Spreekt u geen of slecht Nederlands?

De informatie in deze folder is belangrijk voor u. Als u moeite heeft met de Nederlandse taal, zorg dan dat u deze folder samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

Do you speak Dutch poorly or not at all?

This brochure contains information that is important for you. If you have difficulty understanding Dutch, please read this brochure with someone who can translate or explain the information to you.

Czy Państwa znajomość języka niderlandzkiego jest żadna lub słaba?

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność, postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

Hollandaca dilini hiç konuşamıyor musunuz veya kötü mü konuşuyorsunuz?

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilinde zorlanıyorsanız, bu broşürü, size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

إذا كنتم لا تتحدثون اللغة الهولندية أو تتحدثونها بشكل سيء إن المعلومات الموجودة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم. إذا كانت لديكم صعوبة في اللغة الهولندية، فاحرصوا عندئذ على قراءة هذا المنشور مع شخص يترجم المعلومات أو يشرحها لكم.

120801022023